Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 30 (2530) ■ П'ятниця, 16 лютого 2001 року ■ Ціна договірна

У день 12-ї річниці виведення радянських військ з Афганістану біля пам'ятника загиблим воїнам вшановували пам'ять тих, хто не повернувся.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

16 лютого

■ *1813 р. Народився співак і композитор Семен Гулак-Артемовський. Автор першої української опери «Запорожець за Дунаєм».*

■ *1831 р. Народився класик російської літератури, автор «Лівші» Микола Лєсков. 8 років прожив у Києві, написав на місцевому матеріалі кілька творів.*

■ *1918 р. У Києві засновано музично-драматичний інститут ім. Лисенка (з 1945-го — інститут театрального мистецтва ім. Карпенка-Карого).*

Проводили «протилежну політику»

Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко запропонував Леоніду Кучмі звільнити міністра палива та енергетики Сергія Єрмілова і голову Національної комісії з урегулювання електроенергетики Олександра Гридасова.

За словами прем'єра, основними причинами звільнення цих посадових осіб є різке зниження рівня оплати за електроенергію на енергоринку, відсутність координації з територіальними структурами в енергетичній галузі, втрата координації між міністерствами і Національною комісією регулювання електроенергетики: Мінпаливенерго та НКРЕ проводили «протилежну політику щодо тих цілей, які формував уряд».

В. Ющенко вважає, що С. Єрмілов та О. Гридасов не супроводжували на відповідному рівні міжнародні контракти, зокрема грант Європейської комісії на 25 млн. євро на закупівлю газу, кредит Європейського банку реконструкції та розвитку на 100 млн. євро на закупівлю органічного палива.

Прем'єр зазначив, що Мінпаливенерго не вдалося розв'язати проблему з оплатою газу, поставленого «Ітерою» на теплові електростанції, і це призвело до того, що «Ітера» досі не поновила поставки газу. «Ці проблеми не є такими, що їх не можна було уникнути», — зазначив прем'єр, додавши, що це «цілком слабка професійна робота» керівників Мінпаливенерго та НКРЕ на цій ділянці.

! У номер

Про справи прикордонні

Під час сьогоднішньої зустрічі в Харкові міністрів закордонних справ України і Росії Анатолія Зленка та Ігоря Іванова плановано «предметно обговорити стан справ у галузі прикордонного співробітництва, яке є одним із найважливіших аспектів двосторонніх відносин». Про це, як повідомляє «Інтерфакс-Україна», заявив представник МЗС РФ Олександр Яковенко. Міністри візьмуть участь у зустрічі з керівниками прикордонних областей Росії та України. Окрім того, плановано підписати угоду щодо регулювання процесу переселення та захисту прав переселенців.

Як повідомляє агентство, вчора пізно ввечері до Харкова мав прибути й міністр закордонних справ Молдови Микола Чорномаз.

Армія

Шість бомбардувальників вдалося врятувати

В Україні знищено останній стратегічний авіаційний комплекс Ту-160, призначений для доставки ядерних ракет. Як повідомили у прес-центрі Військово-повітряних сил України, штаб яких дислокується у Вінниці, ліквідація «останнього з могікан, відбулася на авіабазі у Прилуках на Чернігівщині.

Українські ВПС на час їх створення мали на озброєнні 44 літаки дальньої стратегічної авіації двох типів — Ту-95 і Ту-160. Потужніших бомбардувальників тоді не було в жодній армії світу. 11 авіакомплексів було передано Росії в рахунок погашення заборгованості за природний газ. Решта підлягали знищенню відповідно до тристороннього договору між Україною, Росією і США.

Унікальну техніку знищували з болем у серці: не всі авіаспеціалісти поділяли такий підхід. Проте шість літаків Ту-95 все-таки вдалося врятувати — їх використовують для екологічних спостережень над океанами. Ще дві машини (у розібраному стані) «приземлилися» на довічну стоянку в Національному музеї авіації.

Я вам пишу...

Очікування — смерті подібне

Звертаюся до вас із проханням, яке може здатися незвичайним: допоможіть нам, старенькими, повернути заощадження. Ще в 1997 році уряд видав постанову про це, а грошей так і немає. Очікують, мабуть, поки ми підемо з життя. Розумію, що й ви не можете розв'язати це питання. Але принаймні можете нагадати свідомим парламентаріям про те, що своїми сьогоднішніми благами вони зобов'язані нам. Не може бути, щоб за рахунок вкладів неможливо було хоча б погасити заборгованість за комунальні послуги.

Мого 92-річного батька за добросовісну працю було нагороджено усілякими орденами і медалями. Всього — 21 нагорода. Нещодавно ми поховали його... в борг! Хоча в нас, його дітей, є гроші на ощадкнижці. Нам, фронтовикам, соромно жити з простягненою рукою.

Василь ЖУРОМСЬКИЙ.
Сіверськодонецьк.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

ВЕЛИКА РОГАТА ПРОБЛЕМА

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Село Луб'янка Бородянського району, що на Київщині. Розмова з тамтешніми жителями про «коров'ячий сказ», що масово крокує країнами Європи і від якого тваринники Заходу зазнають мільйонних збитків, несподівано викликала серед селян дискусію. З'явилося одразу кілька версій щодо причин епідемії:

— Нашій червоній степовій породі корів, —розмірковує один із місцевих жителів, — жодний вірус не страшний. Загартована. І в сніг, і в холод. Ми навіть щеплення від звичайного сказу їм не робимо. Навіщо послаблювати імунітет? Це у них там — ніжні голландські. Утримуються в утеплених корівниках. Виведені за допомогою генної інженерії. А відтак — позаприродні.

(Закінчення на 4-й стор.).

Подробиці

Зразкова репутація згоріла разом із колонією

Із криками «Воля поруч!» та «Бий ментів!» підлітки посунули на штурм контрольно-пропускного пункту. Ані потрійна система загороджень, ані залізні двері не стали перешкодою.

На посилений режим патрулювання перевели міліцію Донецької області. Із 78 підлітків, які в ніч із понеділка на вівторок утекли із Маріупольської виховної колонії загального режиму, досі в розшуку перебувають 14 осіб. Правоохоронці прочісують підвали, дахи, дачі і покинуті виробничі приміщення приморського міста та сусідніх районів. Утім кримінального сплеску в регіоні не зафіксовано.

(Закінчення на 3-й стор.).

Повільні реформи грають на руку певним силам

Світ про Україну

«Арешт мав місце в період драматичних політичних змін у цій колись спокійній колишній радянській республіці. Тимошенко — завзятий опонент Президента Кучми, який нині зіткнувся із зростаючими громадянськими заворушеннями у зв'язку з обвинуваченнями у вбивстві», — так 14 лютого британська газета «Індепендент» коментувала арешт Юлії Тимошенко.

Її у статті названо «яскравим експ-віце-прем'єром». «**Індепендент**» також виклала зміст нових плівок майора Мельниченка, де йдеться про застосування адміністративного ресурсу для фальсифікації результатів виборів.

(Закінчення на 5-й стор.).

P. S.

■ *Запорізька «Дніпроспецсталь» «озброїлася» власною парогазовою турбіною.*

■ *У Миколаєві в атмосферу потрапило 50 кілограмів аміаку з балону, який загубили на вулиці.*

■ *АвтоВАЗ-Інвест перерахував в Україну близько 70 мільйонів доларів за ЗАлК.*

■ *На Донеччині затримано ще семеро неповнолітніх, які втекли з колонії.*

■ *Валові валютні резерви України становлять 1 мільярд 783 мільйони доларів.*

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 46 Закону України «Про виконавче провадження»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Частину другу статті 46 Закону України «Про виконавче провадження» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 24, ст.207, № 34, ст.274) викласти в такій редакції:

«Виконавчий збір не стягується із страховиків, які здійснюють державне обов'язкове особисте страхування, при виконанні державними виконавцями рішень про стягнення коштів за державним обов'язковим особистим страхуванням, а також з осіб, звільнених від його сплати згідно з законодавством».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 18 січня 2001 року.
№ 2241-ІІІ.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про звільнення в запас військовослужбовців та черговий призов громадян України на строкову військову службу у квітні-травні 2001 року

Відповідно до Закону України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу» **постановляю:**

1. Звільнити у квітні-травні 2001 року в запас із Збройних Сил України та інших військових формувань військовослужбовців, які вислужили встановлені строки строкової військової служби.

2. Призвати у квітні-травні 2001 року на строкову військову службу громадян України чоловічої статі, які до дня відправки у військові частини досягли 18 років і не мають права на відстрочку, та громадян старшого призовного віку, які втратили право на відстрочку від призову на строкову військову службу, загальною кількістю 47395 чоловік, у тому числі до лав:

Збройних Сил України —	35000	чоловік
Служби безпеки України —	455	-»-
Прикордонних військ України —	3000	-»-
Внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України —	7370	-»-
Військ Цивільної оборони України —	1570	-»-.

3. Кабінету Міністрів України, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям забезпечити виконання заходів, пов'язаних із підготовкою та проведенням призову громадян України на строкову військову службу.

4. Міністерству транспорту України забезпечити за заявками командування перевезення осіб, зазначених у статтях 1 і 2 цього Указу, з додержанням вимог безпеки і проведенням розрахунків за ці перевезення згідно із взаємоузгодженими тарифами.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 13 лютого 2001 року.
№ 89/2001.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про угоди щодо відчуження земельної частки (паю)»

Цей Закон спрямований на забезпечення реалізації вимог статей 13 та 14 Конституції України щодо гарантій прав власності на землю.

Стаття 1. Установити, що до врегулювання порядку реалізації прав громадян і юридичних осіб на земельну частку (пай) Земельним кодексом України власники земельних часток (паїв) тимчасово не можуть укладати угоди щодо купівлі–продажу, дарування земельної частки (паю) або іншим способом відчувати зазначені частки (паї), крім передачі їх у спадщину та при викупі земельних ділянок для державних і громадських потреб.

Стаття 2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 18 січня 2001 року.
№ 2242–ІІІ.

Юрій КОСТЕНКО: «Останній візит президента Путіна відбувся під кутом зору втягування України у військово-політичні інтереси Росії»

Візит президента РФ в Україну, що відбувся днями, викликав хвилю різких протестів з боку українських правих партій. Прокоментувати політичні наслідки зустрічі в Дніпропетровську ми попросили голову фракції Українського Народного Руху у Верховній Раді Юрія КОСТЕНКА.

— Юрію Івановичу, останнім часом, після повернення на посаду міністра закордонних справ Анатолія Зленка, вектор української політики різко змінився з західного на російський...

— Так. Після чотирьох місяців роботи на чолі зовнішньополітичного відомства України Анатолія Зленка нас насторожує одновекторність і чітка орієнтація на Росію, її економічні й політичні інтереси, посилення впливу російського капіталу в Україні. Напередодні візиту російського президента фракція Українського Народного Руху зустрілася з Анатолієм Зленком, і депутати висловили занепокоєння тенденцією на згортання співробітництва України з ЄС і НАТО.

Принциповим питанням зовнішньоекономічної політики та визначення її вектора є проблема стратегічного партнерства України. Під час зустрічі з міністром ми пересвідчилися, що в переліку наших стратегічних партнерів Росія знов перебуває попереду європейських країн.

Рух (Український Народний Рух) виступає за інтеграцію України в європейські та євроатлантичні структури. Входження України в європейську спільноту УНР вважає економічно і політично перспективним для держави, оскільки це, в першу чергу, — високий рівень демократії, превалювання демократичних цінностей у політиці держави, високі життєві стандарти, які забезпечать достойне життя громадянам України. Саме тому ми за таку інтеграцію, включно із входженням України в НАТО, що дозволить Україні набагато менше використовувати коштів для потреб збройних сил і набагато надійніше захищати наші національні інтереси.

— Чим загрожує зміна зовнішньополітичних орієнтирів Україні зараз?

— Залежність української економіки від постачання енергоносіїв Росії вже дозволяла нашому північно-східному сусідові впродовж 10 років використовувати енергетичний важіль для посилення політичного тиску на Україну, особливо при розгляді важливих для України питань: ядерного роззброєння, Чорноморського флоту, боргів колишнього Радянського Союзу, привласнених російськими банками вкладів наших громадян. В усіх цих випадках, щойно Україна починала ставити питання перед російською делегацією, та моментально включала так званий «енергетичний важіль».

До речі, ми запитували Анатолія Зленка про ситуацію з поверненням заощаджень, але, судячи з його відповідей, після відставки його попередника Бориса Тарасюка питання просто не вирішується. Те ж можна сказати і про ще одну важливу річ —встановлення на кордоні лічильників газу.

— Мало не щодня ми чуємо інформацію про приватизацію Росією стратегічно важливих для України об'єктів у Запоріжжі, Миколаєві, Харцизьку...

— Справді, зараз на фоні енергетичної залежності ми спостерігаємо стрімке входження російського капіталу в українську економіку, що ще більше посилить залежність української політики від цієї держави. Завершальним етапом усього цього є втягування України у військово-політичний союз з Росією — саме під цим кутом зору відбувся останній візит президента Путіна.

— Очевидно, не випадково вибрано місце зустрічі —Дніпропетровськ.

— Я думаю, що зустріч у місті, де розташовано завод «Південмаш», який випускав найкращі ракетоносії для стратегічних ядерних боєголовок, попри всі запевнення, ніби мова йде лише про розширення співробітництва у мирних цілях, — це лише прикриття, оскільки російські стратегічні інтереси — це втягування України у військово-політичне співробітництво з Росією, що є одним з пріоритетних завдань російського політикуму (до речі, наші депутати звертали увагу міністра Зленка на інформацію про формування президентом Путіним потужних військових угруповань на південно-західному кордоні (тобто кордоні з Україною). Якщо це трапиться, то Росія однозначно зможе поновити претензії на створення ще одного світового центру політики, яким був Радянський Союз; якщо ні — вона ніколи не відновить позицій щодо впливу на світову політику, який мав СРСР. Тобто «українське питання» є ключовим як у політиці західних країн, так і в політиці Росії.

Отже, на мій погляд, цей візит спрямований на втягування Росією України у сферу своїх військово-політичних та економічних інтересів.

Коментар фахівця

Об'єднання енергосистем (чи спільна робота — суть не в назві) України і Росії означає, що дешевша російська електроенергія витісняти ме вітчизняну. Відтак наша занепадатиме. І через невеликий проміжок часу українські підприємства опиняться в руках відомого Чубайса (РАТ «ЄЕС»).

Тим часом Україна здатна виробляти достатньо електроенергії для самозабезпечення і навіть продажу на експорт. Електроенергія — наукоємний, високотехнічний і вигідний для реалізації продукт. Діяльність цієї галузі дає роботу, дає замовлення іншим — шахтарям, металургам, машинобудівникам. Отож державна політика стосовно вітчизняної енергетики має бути зацікавлена, протекціоністська. Інша політика призводить до наукової і технічної деградації, збільшення безробіття.

Анатолій ПАНЧЕНКО, інженер.

Наш імідж уже ніщо не зіпсує

Приїхали!

Коментар

На позавчорашньому брифінгу заступник глави адміністрації Президента Анатолій ОРЕЛ намагався переконати журналістів, що внутрішньополітична ситуація, котра виникла в країні останнім часом, не вплинула на імідж України на Заході. «З точки зору зовнішньополітичної спроба втягнути в існуючу в Україні ситуацію і інші країни не вдалася», бо «серйозні політики бачать, що йдеться про конкретні кримінальні справи», котрі розслідуються в Україні.

І справді, як саме вони розслідуються, «серйозні політики» бачать, про що періодично і заявляють з трибуни ПАРЄ, то від імені ЄС, то за дорученням Держдепартаменту США. Звичайно, в нашу ситуацію інші країни не втягуються, вони просто залучають до проведення незалежних експертиз своєї наукові установи. Що, безперечно, тільки зміцнює наш позитивний імідж на Заході. Правда, пан Орел вважає, що зовнішньополітичні контакти керівництва України «тривають і нарощуються». Він навіть нагадав про зустрічі Президента Леоніда Кучми в Берліні, про візит «трійки ЄС» в Україну і повідомив, що плануються інші міжнародні зустрічі глави держави. Але чомусь забув пригадати, на що «трійка ЄС» звертала увагу під час свого візиту. Здається, цим «несерйозним політикам» щось дуже муляло в нашій зовнішньополітичній ситуації.

Заступник глави адміністрації має рацію, коли наголошує: на Заході і на Сході звикли до цивілізованої розмови. Доки не буде висновків суду, ніхто не може вважати людину винною. Немає жодної потреби, щоб внутрішньополітичні питання переводилися на зовнішньополітичні, їх треба вирішувати всередині країни, а не за її межами... А коли будуть висновки суду? Чому «конкретні кримінальні справи» не вирішуються всередині країни? Хто гальмує правовий механізм? Якщо вірити А. Орлу, і Президент зацікавлений в найскорішому розслідуванні справи про зникнення Гонгадзе, то чому правоохоронці так підводять Леоніда Даниловича? Ось Леонід Деркач не забезпечив «цноти» кабінету й одержав указ про відставку. Чому ж інші члени компанії все ще наражаються на «директорський стиль» Президента, який «може бути задоволений тільки тоді, коли будуть знайдені ті, хто скоїв злочин»?

Анатолій Орел запевнив, що в інтересах Президента, Заходу і Сходу, щоб правоохоронні органи довели цю справу до кінця. Та ми ж наче проти спроб втягнути в нашу ситуацію інші країни з їхніми «несерйозними політиками»?

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Недоторканність зберігається

Репліка

Під час прийняття парламентом нової редакції закону «Про статус депутатів місцевих рад» з пропозиціями Президента найгострішу дискусію викликала 31-ша стаття закону про так звану «недоторканність» депутатів. Дискусія була така бурхлива, що ряд ЗМІ, серед них і «ГУ», передали, що парламент підтримав пропозицію глави держави вилучити цю статтю.

Однак, як з'ясувалося, у новій редакції закону норму про недоторканність усе-таки збережено: «Депутат місцевої ради не може бути затриманий чи заарештований без згоди відповідної ради до винесення обвинувального вироку судом». Згідно із схваленим 231 голосом законом, кримінальна справа щодо депутата місцевої ради може бути порушена лише прокурором, і вона підсудна обласному суду.

Член Комітету ВР з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Леонід Дайнеко (фракція КПУ) вважає: «Необхідно зберегти недоторканність депутатам місцевих рад тому, що сьогодні вони іноді на сесіях глухонімі, просто голосують, не вносячи жодних пропозицій, оскільки перебувають під сильним тиском структури виконавчої влади».

Натомість, на думку заступника голови комітету Юрія Ключковського (фракція НРУ), в тому, що відновлено норму, свого часу скасовану парламентом нинішнього скликання, є «велика помилка». І Президент, найпевніше, не підпише цей закон і знову застосує право вето (про що, до речі, вже заявив його постійний представник у парламенті Роман Безсмертний). До того ж, як наголосив голова профільного комітету Юлій Іоффе, за рішенням торішнього всеукраїнського референдуму має бути обмежено «імунітет» навіть у народних депутатів України.

Під час обговорення також лунали пропозиції, щоб депутати місцевих рад працювали на постійній основі. Однак схвалена стаття 33 закону про охорону трудових та інших прав депутата місцевої ради, передбачає, що депутат місцевої ради працює на постійній основі лише «у разі обрання на виборну посаду в раді».

А загалом, відзначив Ю. Ключковський, нова редакція закону чіткіше впорядковує регламентні питання стосовно діяльності депутатів місцевих рад, усуває старі, ще з «совєтської» системи, норми, скажімо, щодо наказів виборців і ролі депутатів. Місцевим радам дозволено формувати депутатські фракції та групи на партійній основі.

Юліана ШЕВЧУК.

Мажорний акорд

Перед урядом відкрилася непогана перспектива

Коментар

Днями місія Світового банку (СБ) в Україні завершила перегляд свого кредитного портфеля. І коментарі з цього приводу директора СБ у Білорусі та Україні Луки Барбоне пролунали компліментарно.

По-перше, це неабияк важливо у світлі нової стратегії СБ в Україні на 2001—2003 роки, розрахованої на 1,8 мільярда доларів. По-друге, це неабияк вчасно, бо вже на травень призначено засідання ради директорів СБ, яка має ухвалити порядок надання першого траншу системної позики у 850 мільйонів доларів.

За негативних відгуків місіонерів про хід українських реформ на таку істотну фінансову допомогу сподіватися було б наївно. Але, незважаючи на певні проблеми з управлінням у державному секторі економіки, на специфіку нашої приватизації і соціального забезпечення, місіонерів у цілому задовольнив хід реформ. Констатувавши торішнє стрімке зростання валового внутрішнього продукту (на 6 відсотків), експерти цієї поважної фінансової організації дійшли висновку, що Україна вийшла на старт економічного зростання. І перед урядом відкрилася непогана перспектива вже навесні одержати фінансування щонайменше у 152 мільйони доларів під низку вкрай наболілих проектів. Скажімо, на модернізацію і розвиток тепломережі у Севастополі. На реконструкцію водоводу та каналізаційної системи у Львові. Або на соціальну реабілітацію гірників вугільної галузі.

Місія СБ в Україні загалом переглянула близько двох десятків проектів — жодного другорядного. Проте не менше й таких, які стоять в черзі на фінансування. Наприклад, вже цього року, за словами Луки Барбоне, на розгляд ради директорів потраплять проекти з контролю за розповсюдженням СНІДу та туберкульозу.

Мабуть, хтось поіронізує: мовляв, ідеться про кредити, за якими треба розраховуватися. Справді, мова про кредити. Але про кредити, які країна спроможна обслуговувати. Символічні десяті частки процента, які додає СБ до процентної ставки Лондонської валютної біржі, на сьогодні, наприклад, означають для нас не більш як 6 відсотків річних — це дуже дешеві гроші. А отже, ми не вивертатимемо кишень, черговоніючи перед усім світом. Хіба хто забув, як їх вивертали, переконуючи Паризький клуб кредиторів у своїй платоспроможності?!

Є ще одне приємне враження від заключного акорду місії СБ в Україні. Він пролунав на мажорній ноті в момент, коли Міжнародний валютний фонд затримав надання чергового траншу кредиту з розширеного фінансування.

С. В.

Акції

Стріли Амура літали над залом

Столиця весело зустріла і провела свято закоханих — День святого Валентина.

Прихильники традиційної популярної музики — у палаці «Україна» на концерті «Шлягер року». Молодь — у Палаці спорту, де вже кілька років поспіль Київміськрада спільно з управлінням у справах сім'ї та молоді столичної держадміністрації та мистецьким агентством «Арт Велес» проводять «Вечірки для закоханих». Організатори зробили все можливе, щоб свято вдалося. У фойє одна з українських кондитерських фірм проводила конкурс на краще освідчення в коханні. А в цей час у залі відбувалося щось неймовірне. Відомі та ще не дуже рок-групи, аби підняти настрій глядачів, старалися на всі сто відсотків. До слова, на відміну від «попсовиків» це був справді «живий» концерт.

Глядачі (які в основному належали до категорії «до шістнадцяти — не старше») веселилися, як могли. У цьому їм допомагали й «спічі» ведучого — МС Юрася. Іноді доводилося лише здогадуватися, що він мав на увазі. Проте його заклики «закохуватися» — знайшли відгук. Принаймні то тут, то там лише і лунало: «Дівчино, а як вас звуть? А що ви робите увечері?»

Богдан ДОВНИЧ.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Подробиці

Зразкова репутація згоріла разом із колонією

(Початок на 1-й стор.).

Маріупольська дитяча колонія, де перебуває близько 400 засуджених, вважалася зразковою і кращою в Україні. На прес-конференції в середу заступник прокурора області Юрій Ударцов нарешті трохи відкрив завісу таємничості, повідомивши подробиці інциденту.

За його словами, бунт виник стихійно після того, як в одному із загонів під час вечірньої перевірки було виявлено і відправлено до дисциплінарного ізолятора трьох 17-річних підлітків у нетверезому стані. Хлопців вважали авторитетами в позитивному розумінні цього слова: з боку адміністрації добре характеризувалися і навіть входили до складу ради загону. Утримання їх в ізоляторі товариші по бараку сприйняли як особисту образу, посунувши до «штрафника» з намірами визволити несправедливо покараних.

У ході «мирних переговорів» за участю чергового по закладу та старшини «консенсусу» досягти не вдалося, тож обурені підлітки з першого та другого загонів пішли на штурм ізолятора. У цей час у конфлікт втрутився начальник виховного закладу, але почув на свою адресу лише погрози. І тоді він вирішив... відпустити покараних.

Та перемога лише підігріла пристрасті. Понад 250 засуджених узялися трощити споруди та бити вікна, прихопивши в черговій частині бронежилети, кийки і балончики зі сльозоточивим газом. У хід пішли і підручні засоби: палиці, каміння, ломи тощо.

На цей час охорона колонії становила лише 13 осіб, із них шестеро жінок (до речі, на вишках стояли лише жінки). П'ятеро охоронців травмовано та мають порізи. Двоє підлітків дістали вогнепальні поранення: один — обох ніг, другий — пальця руки та дотичне поранення шиї. Заступник прокурора спростовував чутки про те, що по підлітках вели прицільний вогонь. За словами Юрія Ударцова, стріляли лише в повітря з метою відлякати бунтівників. Щодо двох поранених, то вони, як стверджує слідство, намагалися захопити зброю. За таких обставин використання табельної зброї проти неповнолітніх прокуратура визнала законним.

Та Юрій Ударцов вважає, що керівництво колонії не виявило оперативності у приборканні бунту. Про події міське управління міліції було повідомлене майже через три години після початку конфлікту.

Навіть побіжне знайомство із звичаями виправного закладу насторожує. Наприклад, звідки міг узятися алкоголь за колючим дротом, як не стараннями когось із персоналу колонії? Є інформація, що спиртні напої того дня вживали не троє, а більше ув'язнених.

Утікачам «світить» від п'яти до восьми років ув'язнення за втечу з місць позбавлення волі.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

У номер

Запоріжжя

Зводить дім — звичайне діло

У Палаці спорту «Юність» відкрито другу міжрегіональну спеціалізовану виставку «Домобуд. Домотехніка-2001».

У роботі виставки беруть участь близько сотні вітчизняних і зарубіжних товаровиробників, торгових фірм, які представляють свою продукцію у розділах: архітектурні проекти; новітні технології проектування і будівництва; обладнання, інструмент і матеріали для будівництва і ремонту; системи охорони й освітлювальні прилади; каменеобробка та енергозбереження; сантехніка, меблі та інтер'єр; побутова техніка, спецодяг.

Одним абзацом

■ На території санаторію «Шкло», що у Яворівському районі Львівщини, впродовж тижня утворилися три карстові провали загальною площею близько півтори тисячі квадратних метрів і глибиною 40 метрів. Ями з'явилися у прогулянковій зоні, далеченько від приміщень санаторію.

■ Після страйку продавців м'ясопродуктів на вінницьких ринках (вони виступали проти запровадження обов'язкових патентів) ціни зросли як ніколи раніше: кілограм сала нині коштує 12—13 гривень, м'яса — 17—19.

Спорт

Переможний танок

Всесвітня зимова універсіада. Закопане (Польща). Нарешті у скарбничці української команди з'явилася золота нагорода. Постаралися фігуристи — одесити Олена Грушина та Руслан Гончаров, ставши першими у змаганні з танців на льоду.

Відзначилися і біатлоністки, фінішувавши третіми в естафеті 3 х 7,5 км (Оксана Хвостенко, Тетяна Рудь та Оксана Яковлєва).

Події та результати

***ФУТБОЛ.* Ліга чемпіонів. Група А. «Штурм» (Австрія) — «Панатінаїкос» (Греція). 2:0. «Валенсія» (Іспанія) — «Манчестер Юнайтед» (Англія). 0:0. «МЮ» — 7 очок, «Валенсія» — 5, «Штурм» — 3, «Панатінаїкос» — 2.**

Група В. «Галатасарай» (Туреччина) — «Ла Корунья» (Іспанія). 1:0. «Мілан» (Італія) — ПСЖ (Франція). 1:1. «Галатасарай» — 7, «Мілан» — 5, «Ла Корунья» —3, ПСЖ — 1.

Товариські матчі. Тбілісі. 14 лютого. Національні збірні. Грузія — Україна. 0:0. Гості виступали в такому складі: Шовковський, Старостяк (Попов, 50), Несмачний, Головко, Ващук, Дмитрулін, Лисицький, Тимощук, Кардаш (Венглинський, 68), Воробей, Мелащенко (Хома, 81).

Молодіжні збірні. Грузія — Україна. 1:0. Бурдулі, 88. Склад нашої команди: Руденко, Пасічниченко, Шершун, Комарницький, Скоба, Білозор, Дітковський (Олексієнко, 46), Семочко (Хомутов, 88), Таран (Матюхін, 46), Пойда (Бєлік, 39), Шевчук.

Того самого дня у Києві на своєму стадіоні динамівці виграли у «Закарпаття», яке віднедавна очолює Юрій Калитвинцев, — 4:1. Шацьких, 11, Чернат, 14, 54, з пенальті, Лаккі, 82 — Телегін, 89. За «Динамо» грали: Кернозенко, Хацкевич, Пеєв, Федоров, Амоко, Шацьких (Лаккі, 46), Кулич (Яшкін, 65), Белькевич (Коновалов, 85), Кузьмичов, Чернат, Боднар (Радченко, 58).

Як бачимо, у складі чемпіона, окрім ліберо Амоко, з'явився ще один нігерієць — форвард Лаккі. Дебютант забив красивий гол головою.

Серед переможців ігровим мисленням та вмінням забивати і віддати чудовий пас вирізнявся Флорін Чернат.

У складі «Закарпаття» 63 хвилини зіграв Віктор Леоненко. Але відчувається, що знаний майстер поки що далекий від кращої форми. Слід віддати належне підопічним Калитвинцева — вони дуже старалися, створили кілька гострих моментів біля воріт чемпіона. Зрештою, боролися до останнього і під завісу поєдинку були винагороджені результативною атакою престижу.

В. Б.

Фотофакт

У ФГ «Громада» Кобеляцького району, що на Полтавщині, завершують підготовку техніки до весняно-польових робіт.
На знімку: *механізатор Олександр Резник.*

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

Велика рогата проблема

(Початок на 1-й стор.).

— Беруть вони від них по шістдесят літрів молока на добу. Це ж треба змусити корову випити мінімум 120 літрів води! Видно, чимось годують.., — веде інший.

— Ото й сказ, бо дають їм... Як воно зветься?.. М'ясо-кісткове борошно. Може, від цього, бо яка корова таке збиткування витримає? — підводить під розмову теоретичну основу ветеринар за фахом Тамара Косян.

У наукових закладах припущення селянки підтвердили. Саме м'ясо-кісткове борошно, вважають учені, — причина поширення інфекції серед закордонних хвостатих.

«Гостя» з минулого

...1730 рік. Англія. Серед овець поширилася хвороба скрепі (почесуха). Тоді її було описано у ветеринарній літературі. Незабаром спалахнула епідемія. Занепокоєні фермери звернулися до парламенту з проханням вжити заходів щодо припинення епідемії серед овець, які втрачали орієнтацію, здатність рухатися і, врешті-решт, гинули. Але єдине, що могли порадити англійські законодавці (цей захід, на жаль, залишається надійним і дотепер) — знищення хворих тварин.

Лише у 1982 році американський біохімік Стенлі Прузінер виділив винуватця інфекції та описав головні його властивості. З'ясувалося, що це так званий пріон скрепі. Невелика білкова молекула, пояснює головний державний епідеміолог МОЗ України, академік НАНУ Аркадій Фролов, для розмноження якої потрібен живий організм.

Скрепі — подібний до нормальних пріонів людей і тварин. Але відрізняється конфігурацією, зі зміненими властивостями, хвороботворний. Скрепі потрапляє в організм із їжею, через лімфу та кров проникає до спинного мозку, потім — до головного. Там він «зустрічається» з клітинними пріонами (нормальної структури), об'єднується з ними і перетворює їх на собі подібних. Шлях від шлунка до головного мозку тривалий. Тому інкубаційний період становить від двох до десятків років. Треба одразу зазначити: ліки від цієї хвороби й досі не знайдено. Вона завжди закінчується смертю.

Але повернімося до англійських баранів. У XX сторіччі там у сільське господарство запровадили індустріальні методи відгодівлі ВРХ. З'ясувалося, що додавання м'ясо-кісткового борошна у корм тварин значно підвищує надої. Тому борошно з відходів м'ясопереробки й цілих туш загиблої худоби йшло у коров'ячий раціон. Але при цьому завжди проводилася екстракція жирів у автоклавах. Бо, вважалося, жир для корів — не надто корисна пожива.

На початку 80-х технологію спростили. Вирішили зекономити. У 1986 році корови почали хворіти на губчасту енцефалопатію (ГЕ), так званий «коров'ячий сказ». Порушувалася координація рухів, а через деякий час тварини гинули. Пік захворювання припав на 1992—93 роки, коли щодня виявляли сотні нових випадків хвороби. Вже потім прийшло прозріння: разом із жирами в автоклавах висока температура знешкоджувала і хворобливі пріони.

Нині ГЕ упевнено крокує країнами Європи. Тваринники встигають лише підраховувати збитки. Інфекція прижилася в Ірландії, Португалії, Франції, Швейцарії, Іспанії, Німеччині, Бельгії, Нідерландах, Італії, Данії, Люксембурзі, Ліхтенштейні, Канаді, Омані, Фолклендських островах, Кувейті. Найбільше —понад 180 тисяч тварин — від неї загинуло у Великобританії, ще півтори тисячі випадків захворювання припадає на інші неблагополучні держави. А наприкінці минулого року, повідомляє інформаційний центр «Зелене досьє», збудник губчастого енцефаліту (чи не останнє нам застереження?) було виявлено в сусідній Польщі.

Біфштекс з кров'ю відміняється

Існує гіпотеза, що саме через м'ясопродукти від великої рогатої худоби та овець заражаються люди так званою хворобою Крейцфельда-Якоба. Недуга належить до пріонових інфекцій. Після тривалого інкубаційного періоду, який може розтягтися від двох до восьми років і більше, інфікована людина втрачає пам'ять, розум. Хвороба невиліковна, смерть після появи клінічних ознак настає через місяць—півроку. В регіонах, де у ВРХ діагностували ГЕ, почастішали випадки ураження людей хворобою Крейцфельда-Якоба.

Лише за останній рік кількість випадків енцефалопатії вдвічі зросла в Бельгії, в 2,3 разу — у Франції. Найбільше хворих у Великій Британії. Останніми роками інфекція підносить сюрпризи —фіксуються нетипові випадки хвороби. Недуга з'являється переважно у молоді (раніше, зазвичай, вражала людей похилого віку). Патологія прогресує повільніше і характеризується занепокоєнням, порушенням координації рухів та депресією (а не втратою пам'яті, як за типового перебігу хвороби Крейцфельда-Якоба). Медики ламають голови у спробі визначитися, в який спосіб передається збудник хвороби. Не виключено, що не лише через харчові продукти, а й через медикаменти, парфуми, які містять екстракти, витяжки, білки з органів ВРХ.

Постає питання: чому б не відмовитися споживати заражене м'ясо? Річ у тому, що прихований період захворювання, коли відсутні клінічні прояви, і у тварин триває роками. Прижиттєва діагностика складна, дорога, практично не проводиться. Інфікована худоба має вигляд цілковито здорової, йде на забій та переробку, потрапляє на стіл споживача. Та й м'ясо хворих тварин за смаком не відрізняється від звичайного. Скільки тепер інфікованих людей — не скаже ніхто. На Заході, звісно, вже найближчим часом не виключають масових спалахів хвороби Крейцфельда-Якоба...

І в нас є сказ

У стані наших хвостатих донедавна все було спокійно. Яка інфекція?! М'ясо-кісткове борошно тваринники вітчизняних агроформувань ВРХ не згодовують — навіть для птиці та свиней його бракує. Наші корови — справжні вегетаріанки: з ранньої весни до пізньої осені їдять зелень, а взимку, зазвичай, перебиваються з жому на солому. Вітчизняних комбікормів, у які можна було б додавати м'ясо-кісткове борошно, рогаті також не бачать —дорого. Не кажучи вже про імпортовані.

Бити на сполох змусило повідомлення: нібито на фермі села Симонів Гощанського району Рівненської області виявлено «коров'ячий сказ». Двох загиблих тварин тоді спалили. Клінічні ознаки нагадували губчасту енцефалопатію. Але головний державний інспектор ветеринарної медицини України Петро Вербицький закиди щодо цього заперечує: йдеться про сказ звичайний. Таких випадків щороку в країні реєструється більш як тисяча. На Рівненщині найпевніше худобу вночі на пасовищі покусала червона лисиця. У цих двох хвороб справді подібна клініка, але різне походження. Жодного випадку захворювання на ГЕ серед українських хвостатих, з упевненістю стверджує Петро Вербицький, досі не зафіксовано.

Офіційно: помер від інсульту

Медики менш категоричні. Справді, в нашій країні жодного пріонового захворювання офіційно не зареєстровано, зазначає Аркадій Фролов. Така статистика просто не ведеться. За життя хвороба не діагностується, навіть дослідження не проводяться — досі відсутні належне обладнання, відповідна лабораторія для виявлення цих, так званих, повільних інфекцій. Це аж ніяк не означає, що нема їх носіїв. Навіть у країнах, які стикнулися з цією небезпекою давно, не знають справжнього поширення хвороби. Тільки у шести відсотках випадків ця інфекція діагностується в людей прижиттєво. А дев'яносто чотири відсотки вмирають із діагнозами: інсульт, хвороба Паркінсона тощо.

В Україні, веде далі Аркадій Фролов, пріонами займається невелика група вчених Інституту епідеміології та вірусних захворювань імені Л. Громашевського. Тепер насамперед треба з'ясувати реальну загрозу для людей та тварин. Плануємо проводити у підозрілих випадках посмертну діагностику, хоча вона, погодьтеся, має менше значення для здоров'я людини, ніж прижиттєва. Досі залишається за кадром, у якому віці організм найбільш сприйнятливий до інфекції.

Інше завдання — виявити заражених тварин у господарствах. Росіяни провели таке дослідження. З'ясувалося, порода овець романівська — найбільш сприйнятлива до інфекції і найбільш інфікована. В Україні також можуть бути такі породи.

У перспективі важливо опрацювати методи прижиттєвої діагностики і у тварин, і у людей. Потрібно створити спеціалізовану лабораторію, приміром, на базі Інституту епідеміології та інфекційних захворювань. Справа затратна, але порівняно з можливими витратами на локалізацію інфекції — це ніщо.

Хворобливий пріон стійкий. Допомагає лише термічна обробка при високій температурі — 133 градуси і тиску в три атмосфери. Обробляти треба не менш як півгодини.

Споживачеві порадив би не їсти м'яса з кров'ю, а також мізки. Усіх шляхів передання збудника ми, на жаль, не знаємо. Нині можна заразитися через гормони росту. У Франції серед юнаків, які отримували такий препарат, зафіксовано десятки випадків хвороби Крейцфельда-Якоба. Гормон росту одержували з гіпофіза, де найбільше накопичується пріонів скрепі. Його брали у моргах, психіатричних лікарнях, неврологічних відділеннях тощо. Серед донорів, певне, траплялися люди, які померли від недіагностованої хвороби Крейцфельда-Якоба. До речі, заражені вівці виділяють пріон скрепі в довкілля з випорожненнями, забруднюють пасовища. Інші тварини цю забруднену траву їдять і інфікуються. Натомість, відомо, що до такої інфекції стійкі кролі. Не знаходили хвороботворних пріонів і в свинячому салі.

«Байдуже смерті, мужик то чи цар»

На державному рівні також переймаються проблемою. З подачі Президента Кабмін розробляє програму невідкладних заходів щодо запобігання, діагностики і ліквідації проявів захворювання ВРХ на ГЕ. Нині проект узгоджується в МОЗ, Міністерстві охорони довкілля, МЗС, МВС, Держмиткомі. Про заходи, які настануть з прийняттям документа, чиновники розповідати відмовляються: «Десь на початку березня приймуть програму, тоді й поговоримо».

Заходи конче потрібні, адже, стверджують фахівці ветмедицини, загроза появи ГЕ у нас — реальна. Можливо, вже є носії хвороби й серед вітчизняних хвостатих. Адже свого часу тварин завозили до багатьох областей із Нідерландів, Німеччини. До того, як ці країни було оголошено неблагополучними. Саме на таких тварин, їх потомство, при забої на м'ясокомбінаті треба звертати увагу насамперед. Ветеринари запевняють: обов'язково братимуть проби на наявність пріонів. Щоправда, захід коштовний. У країнах Європи такий «сервіс» обходиться у десять доларів. У нас, обіцяють, буде дешевше.

За планами, незабаром у Києві, Львові, Харкові та Одесі стануть до ладу чотири діагностичні центри, оснащені сучасним обладнанням. Створення кожного обійдеться приблизно у 750 тисяч гривень.

Але експерти переконані: шкурка вичинки варта. По-перше, аби не допустити епідемії, зробити доведеться чимало. Це і запровадження єдиної загальнодержавної нумерації ВРХ, і облік та контроль усього імпортованого поголів'я великої рогатої худоби, їхніх спадкових ліній, проведення діагностичних досліджень на ГЕ під час планового забою та загибелі тощо. А по-друге, для нашої держави поява такої хвороби —катастрофа і в фінансовому плані також. Так, збитки Італії від африканської чуми свиней за рік становили 13 мільярдів доларів.

Звідки у м'яса ноги ростуть?

«Коров'ячий сказ» може отримати «прописку» в Україні, перетнувши кордон. Ідеться не про сотні тисяч тонн м'ясопродуктів. Експерти стверджують: для виникнення епідемії вистачить і півкілограма інфікованої продукції.

— З території держав, де встановлено захворювання на енцефалопатію, заборонено ввезення живих тварин (ВРХ, овець), — запевнив головний державний інспектор ветеринарної медицини України Петро Вербицький.— Не імпортуємо звідти м'яса і м'ясопродукції. Цілком вірогідно, незабаром вимоги тут ще посиляться. Не виключено, реакція наших закордонних торговельних партнерів буде негативна. Адже ми ставимо питання щодо заборони імпорту молокопродукції, яка поки що не входить до групи ризику.

Уже давно накладено вето на закупівлю за кордоном м'ясо-кісткового борошна, яке йде в раціон птиці, свиням. Корми для собак і котів — також небезпека. Вважаємо, необхідно відмовитися не тільки від завезення тих, що містять білок жуйних тварин, а й від тих, що містять білок усіх ссавців: свиней, коней тощо. Звісно, прямого доказу, що пріон — збудник хвороби у ВРХ, овець, і пріон, який інфікує людину, — одне й те саме, немає. Але невідомо, що скажуть вчені через деякий час.

Отже, кордон на замку. Але необов'язково небезпека, щоб «в'їхати» до країни, питатиме офіційного дозволу. Адже залишається нелегальне ввезення забороненої продукції, якою потім торгують на стихійних ринках. Нещодавно ветеринарні служби під час рейду на одному зі столичних складів виявили печінку, яка надійшла по імпорту контрабандним шляхом. Тоді матеріали передали до СБУ. Але проблема залишається. Взяти, приміром, тушу. На ній має бути проставлене тавро, і за штрихкодом можна встановити її походження. А от з'ясувати, що фарш, який зберігається в холодильнику, — не інфікована британська яловичина, складно.

— Торік, — перераховує начальник управління держветінспекції Микола Пацюк, — ми затримали 66 вантажів, які незаконно намагалися перетнути кордон. Не допущено 266 голів тварин та птиці, 1690 тонн м'яса та м'ясопродуктів, 2822 тонни кормів та кормових добавок.

Це лише та контрабандна продукція, що потрапила у поле зору ветеринарних служб на кордоні. Інша статистика: скільки її просочилося на терени країни, — звісно, відсутня. Микола Пацюк з небезпекою погоджується. Каже, буває, митники пропускають тваринну продукцію без ветеринарного контролю. Приміром, дрібні партії везуть із Польщі. Порушено питання, щоб право на її ввезення мали лише юридичні особи та офіційно зареєстровані підприємці.

На думку Миколи Васильовича, варто остерігатися і транзитних вантажів, що згідно з документами, йдуть до Росії. Північний сусіда й надалі імпортує продукцію з благополучних районів країн, у яких зареєстровано енцефалопатію, а ми відмовилися. Та вона осідає через прозорий кордон і в Україні, переробляється напівкустарно.

**Валерій ДРУЖЕНКО,
Галина КВІТКА.**

Анекдот до теми

У вітрині магазину — дві курки: наша та імпортна. Заморська вихваляється:

— Дивись, яка я рожева, а ти синя, обвітрена. Я гладенько общипана, а з тебе пір'я стирчить.

А наша з гідністю відповідає:

— Зате тебе вбили, а я своєю смертю померла!

Від ведучої теми Галини Квітки (тел. 441-85-76)

Є й інші версії виникнення епідемії. Іноді — найнесподіваніші.

Так, кілька вчених висунули гіпотезу, що «коров'ячий сказ» в Англії та Уелсі спричинили неземні бактерії. Мовляв, тварини могли заразитися цією хворобою разом із травою, на яку потрапив міжзоряний пил.

За іншою версією, епідемія прямо пов'язана з чорнобильською аварією. Автор гіпотези Золтан Чеко, претендент на докторський ступінь у Будапешті, стверджує: перші випадки захворювання корів з'явилися 1986 року, невдовзі після аварії на українській атомній станції. На його думку, викиди радіоактивних речовин внаслідок атмосферних явищ досягли Англії й осіли на траву на пасовищах. Заражена радіонуклідами трава пішла на корм британським коровам і могла спричинити губчастий енцефаліт. Щоправда, чорнобильська версія була вкрай негативно сприйнята прес-секретарем британського Департаменту охорони здоров'я — він назвав її смішною.

І все ж, схоже, головна причина — бажання будь-якою ціною отримувати надприбутки. А що ви, шановні читачі, думаєте з цього приводу?

Чи стане Латвія королівством?

Згідно з поновленою довоєнною Конституцією латвійська держава — парламентська республіка. Президента обирають сто депутатів Сейму, і його функції обмежені. Конституція містить навіть положення, що президент не несе політичної відповідальності за свої вчинки і слова. Отакі справи!..

Проте життя не стоїть на місці, і вже в кінці перебування Гунтіса Улманіса на посту президента в суспільстві зародилася ідея про доцільність всенародного обрання президента. Дискусія спалахнула з новою силою в новому тисячолітті. Президент Вайра Віке-Фрейберга, яка на цьому посту півтора року, недвозначно дала зрозуміти, що ідея всенародно обраного глави держави їй симпатична. При цьому питання про зміну статусу президентства вона ставить у контекст трансформації усієї латвійської виборчої системи. Суперечки про доцільність змін перемістилися і в пресу. Інтернет-портал Apollo. lv опублікував на своїх сторінках статтю популярного журналіста Сандріса Метузалса, котрий закликав не обмежуватися напівзаходами і вирішити питання докорінно. Тобто скористатися досвідом Великої Британії, Швеції, Данії, Норвегії і встановити в Латвії монархію. Автор наводить п'ять важливих доказів на користь цієї думки: неможливий прихід до влади не дуже тямущої і не чесної людини; не треба витрачатися на вибори; неможливе маніпулювання главою держави з боку спонсорів; державець не скупитиметься; Латвія матиме підтримку королівських домів Європи та ін.

Володимир СТРОЙ.

Рига.

Повільні реформи грають на руку певним силам

Світ про Україну

(Початок на 1-й стор.).

«На плівках чутно, як Кучма дає вказівки місцевим головам адміністрацій, що, мовляв, коли він не переможе з великою перевагою в їхньому регіоні, то вони втратять роботу або їх відправлять до тюрми», — інформує британську громадськість **«Індепендент»**. А одна з жінок, котра під час минулих виборів працювала на одній з виборчих дільниць у Донецьку, повідомила журналісту газети, що «вона і її колеги отримали по 100 бюлетенів, які були проголосовані за Кучму. Й ці бюлетені, як їм і сказали, вони кинули до урни...»

Інша британська газета **«Файненшел таймс»** 14 лютого коментувала україно-російські відносини. «Україна й Росія — природні економічні партнери, і ділові контакти між ними слід заохочувати», — вважає **ФТ**. Однак, пише газета, тут криються дві небезпеки. «Одна полягає в тому, що Москва може скористатися енергетичною залежністю України для скуповування українських активів за заниженими цінами — в обмін на погашення боргів за постачання газу й електроенергії. Інша — в тім, що деякі сили в російському істеблішменті, можливо, все ще відчувають спокусу дестабілізувати український уряд у надії підірвати незалежність України. Біда в тому, що повільні темпи економічних і політичних реформ в Україні грають на руку цим силам. Кучма нічого не зміг вдіяти з повсюдною корупцією в урядових і ділових колах. «Жовторота» українська демократія, як і раніше, слабка, натомість влада президента і бюрократії така міцна, що їй неможливо кинути виклик у суді», — констатує **«Файненшел таймс»**.

А німецька газета **«Ді Вельт»**, передає радіо **«Свобода»**, в числі від 14 лютого вважає: на запитання, куди рухається Україна, першу відповідь уже дають останні дні й зустріч президентів України та Росії. Автор статті знову запитує: що буде ближчим для Леоніда Кучми, який уже сперся на плече старшого північного брата, — Росія чи співпраця із Заходом?

Пам'яті Цирендоржиєва

Про цю збірку слід було б написати трохи пізніше, ближче до свята. Власне, її презентація й має відбутися саме в Новий рік...

Щоправда, цей Новий рік відзначатиметься 24 лютого, оскільки він... бурятський. Отож не буде великою трагедією, якщо «ГУ» скаже кілька слів про «Цирендоржиєвські читання-2000» у, так би мовити, міжноворічний період.

Книжка стала підсумком читань, які пройшли торік і були присвячені пам'яті Цирендоржиєва Рабдана Димбриловича. Він, уродженець Бурятії, залишив батьківщину ще юнаком, але назавжди зберіг відданість своєму народові, його культурі та мові. Другою батьківщиною Цирендоржиєва стала Україна. Тут 30 років тому він заснував перше Товариство бурятської культури і був його беззмінним керівником до останніх днів свого життя...

До збірки увійшли статті українських та бурятських вчених, зокрема представників бурятської діаспори в Україні, присвячені історії, культурі, релігії та мистецтву бурятського народу. Особливу увагу приділено зв'язкам бурятського, монгольського та калмицького народів з Україною, пам'яткам бурятської культури в нашій країні. Як зазначив у своїй статті перший віце-прем'єр України Юрій Єхануров, «далеко не всі сьогодні знають про те, що в музеях Києва, Львова, Одеси, Сум, Луганська зберігається чимало цінних експонатів, пов'язаних з буддійською культурою народів Центральної Азії загалом і Бурятії зокрема. На жаль, більшість цих історичних пам'яток перебуває у музейних сховищах, а тому недоступна широкому загалові відвідувачів». До речі, Юрій Єхануров також за національністю бурят. У Бурятії пройшли його дитячі роки. Потім сім'я переїхала в Україну. І, як зізнався сам Юрій Єхануров, на його виховання мали вплив дві культури: «культура народів Центральної Азії, що тісно пов'язана із традиціями буддизму, та культура слов'янська».

Ця збірка — перша в Україні наукова публікація з бурятознавства, результат спільних зусиль Фонду «Далекий Схід» і Товариства бурятської культури. Низка статей для осіб, у питанні не вельми обізнаних (до яких можна віднести й більшість наших співвітчизників), стане справжнім відкриттям. За певної схожості різниця в культурах все-таки величезна. Але саме це й цікаво.

Наталя ФІЛІПЧУК.

У середу в Мінську відбулася акція опозиційної молоді, присвячена Дню святого Валентина. Як стало відомо, працівники правоохоронних органів намагалися не допустити її, у зв'язку з чим було здійснено низку арештів. Зокрема, за звинуваченням у вчиненні опору міліції на певний час затримано лідера Об'єднаної Громадянської партії Анатолія Лебедька.

Фото АП.

Ардзінба не приїде до Ялти

Керівник сепаратистської влади Абхазії Владислав Ардзінба не братиме участі в грузино-абхазькій зустрічі зі зміцнення заходів довіри, запланованій на березень нинішнього року в Ялті. Як повідомив спеціальний представник Генерального секретаря ООН Дітер Боден, абхазьку делегацію сепаратистів очолить «прем'єр-міністр» В'ячеслав Цугба.

Запланована в Ялті зустріч сторін зі зміцнення заходів довіри стане третьою числом. Вона відбудеться під патронажем ООН і групи країн—друзів Генерального секретаря ООН. Перші дві зустрічі були в 1999—2000 роках у Греції й Туреччині. В стамбульській зустрічі Ардзінба участь брав.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Про це

У норвезькій політиці — величезний скандал

Стали відомі випадки згвалтування чоловіками—членами правої Партії прогресу своїх «товаришів по партії» в спідницях.

Скандал набув особливо гучного звучання, адже у вересні 2001 року в Норвегії мають відбутися чергові парламентські вибори, а Партія прогресу досі лідирувала в рейтингу популярності.

Що ж сталося? Норвезькі газети повідомляють: заступник голови партії Тер'є Севікнес згвалтував 16-річну дівчину, котра брала участь у загальнонаціональній зустрічі молодих членів Партії прогресу. Поліція вже розпочала слідство у цій справі. Проте йдеться не про поодинокий випадок. На партійній зустрічі, що відбулася минулого тижня, виступила ще одна жінка, яка з трибуни привселюдно заявила: її також згвалтував один з членів партії. Вона додала, що їй відомі інші випадки сексуальних домагань.

Лідер Партії прогресу Карл Хаген нині намагається приглушити гучність скандалу. Тер'є Севікнеса усунули з посади заступника голови. Сам винуватець покаявся, заявивши: «Я вчинив дуже зле, я глибоко шкодую і прошу вибачити». Проте багато хто з членів партії наполягають на тому, щоб прізвище Тер'є Севікнеса було вилучено зі списку кандидатів у члени парламенту.

Нагадаю, що на парламентських виборах 1997 року Партія прогресу отримала 25 мандатів із 165 і поділила 2—3 місця за кількістю депутатів. Вона вирізняється різко ворожим ставленням до іммігрантів і популістськими гаслами у сфері економіки. Опитування, здійснені наприкінці 2000 року, засвідчили, що популярність партії зросла до 24,5 відсотка, тому Карл Хаген усерйоз розраховував на збільшення своєї парламентської фракції. Тепер ці плани під сумнівом.

Марат ЗУБКО.

Осло.

Хроніка. Факти. Події

■ Сан-Сальвадор

Наслідки трагедії

Райони Сальвадору, що постраждали від землетрусу, охоплені панікою. Становище там украй тривожне. Військові допомагають витягувати похованих під завалами людей. Загинуло щонайменше 250 осіб. У деяких селах зруйновано майже половину будинків. Люди, які живуть поряд із затухлим вулканом у столиці країни Сан-Сальвадорі, побоюються його пробудження. Геологи стверджують, що ризику виверження немає, але небезпека зсувів зберігається.

■ Лондон

Мілошевича судитимуть серби

Координатор Пакту стабільності для південно-східної Європи Бодо Хомбах висловився проти ув'язування економічної допомоги Югославії з видачею Слободана Мілошевича Міжнародному трибуналові ООН у Гаазі. Він висловив думку, що затримки з відбудовою економіки в Югославії геть не доречні і тільки зіграють на руку Мілошевичу. Новий прем'єр-міністр Сербії Зоран Джинджич пообіцяв, що Мілошевич невдовзі стане перед судом, проте не в Гаазі, а в Белграді.

■ Кабул

Великий успіх опозиції

В Афганістані формування опозиції захопили стратегічно важливе місто Баміан у центральній частині країни і тим самим перерізали головну дорогу від Кабула в північні райони. Представник руху «Талібан», що контролює більшу частину Афганістану, підтвердив це повідомлення. Захоплення Баміана — перший за останній рік великий військовий успіх опозиції, очолюваної колишнім президентом Афганістану Раббані.

■ Відень

Убивства як форма цензури

ОБСЄ назвала вбивства журналістів однією із форм цензури. Уповноважений ОБСЄ з свободи преси — представник Німеччини Фреймут Дуве заявив у Відні, що кожного року відбувається більш як десять убивств, коли невигідних журналістів усувають не тільки злочинці й терористи, а й на замовлення урядів і підприємств.

■ Торонто

Пектораль за океаном

У Канаді відкрилася перша зарубіжна виставка культурних цінностей нашої країни під назвою «Золотий спадок: скіфські скарби стародавньої України», яка триватиме впродовж двох місяців.

■ Делі

Погроми проти культурного впливу

У День святого Валентина противники культурного впливу Заходу громили в Делі, Лакнау, Мумбаї, інших індійських містах кіоски та магазини, підпалювали автомобілі. В деяких містах сили правопорядку були змушені застосувати палиці для розгону демонстрантів. Як стало відомо, до такого протесту індійців підбурювали релігійно-політичні угруповання. Здійснено арешти.

■ Брюссель

Сербський план урегулювання

Сербський віце-прем'єр Небойша Кович представив керівництву НАТО план відновлення миру в п'ятикілометровій буферній зоні між Косово і власне Сербією. Планом передбачено розширення прав албанської більшості, але не передбачено надання їм автономії. Югославська влада наполягає на праві розташовувати в зоні свої війська для протидії озброєним албанським угрупованням.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

Бельгійський штрих у портреті фармацевтичної столиці

Харків справедливо славиться як фармацевтична столиця України. Тут розробляють і виробляють стільки само найменувань ліків і фармпрепаратів, скільки в усіх містах країни разом узятих. Але під чималим переліком місцевих фармпідприємств все одно не доводиться ставити крапку. Галузь визначена прерогативою розвитку регіону на найближчі десятки років, а це означає, що саме фармакологія стане Меккою інвесторського паломництва за умов спеціального режиму інвестиційної діяльності, затвердженого для Харкова.

Одними з перших заповнили нішу на нашому внутрішньому ринку фармпрепаратів бельгійці. Капітал невеликої країни з населенням, як у Харківській області, органічно вписався в інвестиційний проект з виробництва готових лікарських препаратів за світовими стандартами, і вже через лічені місяці після підписання його умов на запуск першої виробничої лінії до Харкова прибув посол Бельгії в Україні.

Випадок, звичайно, полюбляє підготовлених. У цьому плані бельгійський капітал прийшов не на порожнє місце. Сьомий рік у столиці Слобожанщини працює спільне україно-бельгійське підприємство «Магік», створене за ініціативою Національної фармацевтичної академії України та її авторитетного керівника — члена-кореспондента НАНУ, професора Валентина Черних. За два роки до появи фірми «Магік» фармакадемія започатковує новий факультет — «Промислова фармація». Робить це з розумінням того, що власна фармацевтична промисловість для України — це зайнятість багатьох десятків тисяч людей, доступні ціни на ліки, що не поступаються, а й часто-густо перевершують зарубіжні аналоги, завантаженість наукового потенціалу. Отже, будь-яке фармацевтичне підприємство вигідне Україні. Фірма «Магік» не стала винятком. Перша в Україні освоїла за допомогою бельгійських інвестицій капсульне виробництво, поповнивши ринок 13 видами якісних лікарських препаратів на півтора мільйона упаковок на рік і створивши п'ять десятків робочих місць.

Із травня минулого року підприємство «Магік» — суб'єкт спецрежиму інвестиційної діяльності на території Харкова. Передбачені спецрежимом пільги для інвесторів (зняття мита та ПДВ, знижки з оренди землі, неоподатковування прибутку та ін.) були вельми доречними на новому етапі розвитку виробництва ліків. У зв'язку з підвищенням вимог до якості препаратів фірма постала перед проблемою приведення випуску лікарських засобів у відповідність до норм GMP. Знадобилися власні виробничі площі в 2 тисячі квадратних метрів, найдосконаліші технології. Техпереозброєння, придбання новітнього західного обладнання ставали в копійку, і без нової позики бельгійського інвестора були б нездійсненні. Інвестиційним проектом передбачено вкладення у підприємство 920 тис. дол., 200 тис. дол. з яких — першого року.

Мало хто нині, переступаючи поріг позначених європейським блиском приміщень фірми «Магік», засумнівається в тому, що європейці прийшли всерйоз і надовго. На закупку обладнання, будівельні та пуско-налагоджувальні роботи вже залучено і освоєно 243,5 тис. дол. Уже в березні нова технологічна лінія, що виробляє тепер 50 тис. упаковок на місяць, запрацює на повну силу, а закладена в ній потужність утричі вища за нинішню продуктивність. Фірма тим часом розпочне реалізацію чергового етапу інвестиційного проекту — розширення асортименту і пуск лабораторії. Буде створено ще 11 робочих місць, поліпшиться соціальна захищеність працівників. А річний випуск продукції наблизиться до 2 мільйонів упаковок і становитиме 54—60 млн. таблеток щороку.

— Технологічне переоснащення підприємства і використання високоякісної імпортної сировини гарантують переваги продукції фірми «Магік» на ринку фармпрепаратів щодо ціни та якості, — переконаний директор підприємства Леонід Канцедал. — Щоб в роздрібній торгівлі наші недорогі ліки не підскочили в ціні, ми налагодили власну аптечну мережу, через яку здійснюємо поставки по всій Україні. Крім продукції фірми «Магік», у ній незабаром можна буде знайти і сучасні бельгійські препарати, які готові імпортувати наші зарубіжні партнери. Вони допомагають відкрити нам ринок близького зарубіжжя, зокрема, Казахстану, з яким бельгійці давно і плідно співпрацюють. Люди мають бути здорові, а допомога в цьому не визнає кордонів.

Інесса ТИХА.

Харків.

З 10 листопада по 10 грудня 2000 року проходила акція «НАШ ПОДАТКОВИЙ ІНСПЕКТОР — НАЙКРАЩИЙ!», організована газетою «Все про бухгалтерський облік»

Не секрет, що сьогодні стосунки податківців і підприємців більш нагадують холодну війну двох супротивників, аніж цивілізовані відносини, які повинні забезпечувати добробут держави.

Тому, виходячи з рекомендацій Президента України про проведення заходів, спрямованих на підвищення іміджу Державної податкової адміністрації, редакція газети *«Все про бухгалтерський облік»* відмінно провела Всеукраїнську акцію, яка зосередила увагу населення на позитивних професійних і особистих рисах податкових інспекторів. Цікаво, що найвище цінуються не тільки професіоналізм, компетентність і коректність, а й почуття гумору, щиросердність та врода інспекторів (більшість яких — жінки).

У кожній області було обрано по десять переможців, нагороджених дипломами газети *«Все про бухгалтерський облік»* та представлених в Адміністрацію Президента, Кабінет Міністрів і ДПА України для відповідного заохочення.

Сила-силенна громадських організацій, інститутів і державних установ відзначили благородне починання газети почесними грамотами і листами подяки. Наша редакція приєднується до теплих слів і побажань колективу редакції. Ми наводимо подяку Президента Спілки підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України **шефу-редактору газети "ВСЕ ПРО БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК"**

Спілка підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України

Шановний Євгене Леонідовичу!

Спілка підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України щиро завдячує Вам та співробітникам редакції за роботу над створенням газети *«Все про бухгалтерський облік»*, яку з цікавістю читають як працівники виконавчої дирекції Спілки підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України, так і підприємці та керівники підприємств—членів нашого громадського об'єднання. Видання є цікавим, корисним і містить багато необхідної інформації, яка використовується в повсякденній роботі. Вважаємо, що газета робить важливий внесок у підтримку і розвиток вітчизняного підприємництва, становлення стабільної та ефективної національної економіки.

Висловлюємо Вам також подяку за організацію та проведення конкурсу "Наш податковий інспектор — найкращий!". Керівництво Спілки підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України відзначає позитивний характер акції і вважає, що проведення подібних заходів сприяє встановленню взаєморозуміння між органами державної влади та суспільством.

Сподіваємося, що цей захід стане початком у процесі налагодження конструктивного діалогу між податківцями та підприємцями, становлення ринкової економіки в Україні, а також громадського суспільства як необхідної умови існування демократичної держави, що обрала європейський шлях розвитку.

Маємо надію на подальшу плідну співпрацю між Спілкою підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України та редакцією газети *«Все про бухгалтерський облік»* в інтересах розвитку і підтримки вітчизняного виробника і вітчизняного підприємництва.

З повагою,
Президент Спілки Ю. І. Єхануров

Тож початок діалогу між податківцями і підприємцями, як бачите, покладено. І особливо важливим є те, що дійсно висококопрофесійне видання *«Все про бухгалтерський облік»* винайшло свій власний спосіб, як зробити внесок у становлення стабільної та ефективної економіки держави.

Оголошення

До відома акціонерів ВАТ «Кременецька фабрика «Ватин»

Шановні акціонери!

2 квітня 2001 року об 11.00 за адресою: м. Кременець Тернопільської обл., вул. Березина, 107, IV поверх адмінкорпусу (світлиця фабрики) відбудуться загальні збори акціонерів ВАТ «Кременецька фабрика «Ватин».

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про фінансово-економічний стан фабрики за 2000 рік.
2. Звіт ревізійної комісії про діяльність ВАТ «Кременецька фабрика «Ватин» за 2000 рік.
3. Про основні напрями економічного і соціального розвитку ВАТ «Кременецька фабрика «Ватин» на 2001 рік.
4. Порядок розподілу прибутків та заходи по погашенню заборгованості АТ перед бюджетом.
5. Різне.

Для участі в зборах необхідно мати документ, що засвідчує особу, а для представників юридичних осіб —доручення. Довідки за телефонами: (03546) 3-11-67, 2-38-21.

Правління товариства.

Полтавське **ЗАТ «Електрод»** повідомляє своїх акціонерів про загальні збори акціонерів товариства, які відбудуться 2 квітня 2001 р. о 12 годині за адресою: м. Полтава, вул. Сінна, 2/49 в ГК «Київ», банкетний зал ресторану, збір у вестибюлі готелю.

Порядок денний:

1. Звіт генерального директора про діяльність товариства за період з січня 1990 р. по січень 2000 р.
2. Внесення змін та доповнень до Статуту товариства, приведення його у відповідність до діючого законодавства України.
3. Різне.

Довідки за телефоном: 7-35-59.

Дирекція ЗАТ «Електрод».

Міністерство Економіки України — Агентство з питань банкрутства

Регіональний економіко-правовий центр з питань банкрутства

постійно проводить набір слухачів за фахом:

АРБІТРАЖНИЙ КЕРУЮЧИЙ

(розпорядник майна, керуючий санацією, ліквідатор)

Вартість 2000 грн.

Акредитовані випускники нашого центру мають право на укладання договорів з Агентством з питань банкрутства

ПОСЛУГИ АРБІТРАЖНОГО КЕРУЮЧОГО ПО СПРАВАХ З БАНКРУТСТВА

Адреса центру: 01006, м. Київ, вул. П. Любченка, 15, к. 515, 517, 519
Довідки за телефонами:
(044) 261-14-95, 261-14-98, 456-70-71, 244-57-03
e-mail:information@BankruptcyAgency.kiev.ua

До відома акціонерів ВАТ «Запоріжшляхбуд»

Правління ВАТ «Запоріжшляхбуд» повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 20 квітня 2001 року за адресою: м. Запоріжжя, вул. Ілліча, 49.

Початок зборів о 16-й годині, реєстрація акціонерів —з 15 години 20.04.2001 р. за місцем проведення зборів.

Для участі в зборах потрібно мати документи, що посвідчують особу і права акціонера, представникам акціонерів — відповідне доручення.

Порядок денний:

1. Звіт правління про господарсько-економічну і фінансову діяльність ВАТ «Запоріжшляхбуд».
2. Напрями розвитку ВАТ «Запоріжшляхбуд» на 2001 рік.
3. Звіт про роботу спостережної ради.
4. Звіт ревізійної комісії.
5. Обрання правління товариства.
6. Про зміни і доповнення до Статуту ВАТ «Запоріжшляхбуд», спрямовані на поліпшення економічного становища та упорядкування організаційної структури товариства.
7. Про відчуження частки майна ВАТ «Запоріжшляхбуд».
8. Різне.

Телефони для довідок: (0612) 64-23-34, 64-21-22.

Правління ВАТ «Запоріжшляхбуд».

ТОВ «УкрТехПром», код 30619907, що розташоване за адресою: 49044, м. Дніпропетровськ, вул. Шевченко, 18-4, зареєстроване виконкомом Жовтневої районної ради м. Дніпропетровська 02.11.1999 року реєстр № 04052459ю0021344 оголошує про припинення своєї діяльності шляхом ліквідації. Претензії приймаються ліквідаційною комісією протягом 2-х місяців з моменту цієї публікації за адресою: 49044, м. Дніпропетровськ, вул. Шевченка, 18-4.

Ліквідаційна комісія.

АТЗТ «Страхова компанія Мед вест» ліквідується.

Претензії приймаються протягом місяця.

ТОВ «Десятка»

повідомляє про зміну юридичної адреси. Нова юридична адреса: м. Київ, б. Л. Українки, 27/2, офіс № 101.

Та зменшення статутного фонду на 303425,00 грн., статутний фонд буде становити 196575,00 грн.

ООО «Айрон-Бизнес», находящееся по адресу: 86104, г. Макеевка, ул. Панченко, 27 «А», код ОКПО 24648102, объявляет об уменьшении уставного фонда с 153651 до 11800 гривен в связи со смертью участника и отказом наследников от вступления в общество. Контактный телефон (062) 335-31-72.

В объявлении, опубликованном в газете «Голос Украины» № 7 от 16 января 2001 г. о возбуждении арбитражным судом Луганской области дела о банкротстве коммунального предприятия «Экология» фразу «... возбудил дело № 11/265 ...» следует читать «... возбудил дело № 11/26 Б ...», «... ОКПО 001769112047 ...» следует читать: «код ЕДРПОУ 00176911 ...»

Загублене свідоцтво № 36030863 про реєстрацію платника податку на додану вартість Українського інституту досліджень навколишнього середовища і ресурсів, ІПН юридичної особи 200771626058, видане 30 березня 1998 року ДПА у Залізничному районі м. Києва, вважати нідійсним.

ЧАЕС закрили. Хвороби залишилися

Нотатки з приводу

Фрагмент перший

«...А ваші все одно скоро повмирають»

Вони терпляче очікували міністра. І щойно Василь Дурдинець наблизився, чимало мешканців Іванкова Київської області засипали його дошкульними й болючими запитаннями. А саме: чому їм не виділяють путівки на лікування й оздоровлення? Чому вони не мають змоги придбати ліки за пільговими цінами? Чому в дитсадках таке погане харчування? Чому одному сплачують за бензин, а іншому — ні? Чому їм у Києві відповідають: «Навіщо ви їдете сюди, везете дітей? Нам своїх треба лікувати, а ваші все одно скоро повмирають». Чому ми не знаємо, що нам належить, а що — ні? Чому ніде нічого ми не можемо добитися? Таких «чому» було безліч.

Фрагмент другий

Зверніться до суду — одержите біди

Відомо — коштів на виплату різних компенсацій ліквідаторам, інвалідам-«чорнобильцям» бракує. Але чомусь в одній області заборгованість — за чотири місяці, у другій — за шість, а в деяких навіть по півтора року. Очевидно, у формулу розподілу «чорнобильських» коштів закралася помилка.

Або таке дивне і вже майже масове явище. Окремі «чорнобильці» звертаються до суду з приводу невиплат компенсацій. Суд виносить рішення на їхню користь. Блокують рахунки місцевих казначейств. Від розподілу коштів усувають державні адміністрації та їх головного розпорядника — Міністерство з надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків чорнобильської катастрофи. Тому, хто звернувся до суду, сплачують усі 100 відсотків заборгованості. Решті грошей бракує.

Окрім того, на оплату судових позовів вилучаються великі кошти. Так, скажімо, торік у Народицькому районі Житомирської області на ці цілі з Чорнобильського фонду вилучено 35 000 гривень. Як тут бути? Місцеві суди, щоб, як мовиться, не бути крайніми, чекають рекомендацій Мін'юсту, Верховної Ради, МНС. Щоб хтось узяв на себе розподіл коштів за рішенням судів. Тобто тоді рішення на користь позивача ще не означатиме, що він одержить борг сповна, а чекатиме, щоб усім було порівну. У такому разі неважко передбачити зустрічну реакцію: усі, кому заборгувала держава, завалять суди позовами і одержать рішення, які також ніхто не виконуватиме.

Ще одне непорозуміння. Податки на прибутки «чорнобильці» сплачують не з одержаних, а з нарахованих коштів. І виходить — виплат катма, а податки плати.

Або взяти харчування дітей «чорнобильців». В одній області їх годують на 2,8 гривні, в іншій — майже на 8, а в столиці — ще більше. Звісно, у всіх регіонах різні можливості місцевої влади. У тому-таки Іванкові, за твердженням мам і бабусь, харчують дітей геть погано. Чи винні діти чи їхні батьки, що місцева влада бідна? Чи повинні вони залежати від цього? Мабуть, що ні. І дотації місцевих бюджетів на цю статтю мають бути захищені. Бо, принаймні, діти не повинні голодувати. За мирного часу.

І бодай найтривожніше — медичне забезпечення «чорнобильців». Певний порядок наведено у лікуванні їх на місцях. Але коли хворого направляють до столичного медичного закладу, там, без урахування «чорнобильських» коштів, виставляють рахунки з багатьма нулями. Оплата за найпростішу операцію (три—чотири тисячі гривень) більшості просто не під силу. Проте у Києві є центр радіаційної медицини. Не всі захворювання там лікують. Але переважну більшість могли б. Тим паче, можливості центру використовують не повністю. То, мабуть, і треба закріпити за центром лікування ліквідаторів, інвалідів-«чорнобильців». Людям буде корисно й зручно і державі вигідно.

Перелічені констатації і пропозиції належать народному депутатові України, членові Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи Володимиру Яценку. Навів він їх на засіданні колегії МНС, яка цими днями підбивала підсумки своєї роботи, а також інших центральних і місцевих органів влади у минулому році, зокрема, стосовно чорнобильського питання.

> *«Забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи — катастрофи планетарного масштабу, збереження генофонду Українського народу є обов'язком держави».*
>
> **Конституція України, ст. 16.**

Фрагмент третій

Інвалідів, яких уразив Чорнобиль, стало у 44 рази більше

А в цілому і на думку Володимира Яценка, й самої колегії, МНС сприяло поліпшенню використання «чорнобильських» коштів, наповненню Чорнобильського фонду. Дала свої позитивні наслідки співпраця міністерства з комітетом ВР. Однак масштабність «чорнобильського синдрому» і того, що чекає усіх нас, затьмарюють, здається, вже розв'язані проблеми.

Ось цифри і факти, які навів у своїй доповіді перший заступник міністра МНС Володимир Логінов. Так, якщо у 1986—1991 роках інвалідів, інвалідність яких пов'язана з наслідками чорнобильської катастрофи, було близько двох тисяч, то нині — майже 87 000. Тобто загалом чисельність інвалідів-«чорнобильців» зросла більш як у 44 рази, а щорічно зростає майже на 10 тисяч осіб. Якщо витрати на одного інваліда загального захворювання становлять 500—600 гривень на рік, то на інваліда, інвалідність якого пов'язана з наслідками чорнобильської катастрофи — близько 10 тисяч гривень. Щоправда, Володимир Логінов «закинув» Міністерству охорони здоров'я про позлажливу, в окремих випадках, роботу підпорядкованих йому підвідомчих комісій. Але перший заступник МОЗ Ольга Бобильова навела вражаючі факти погіршеного стану здоров'я потерпілого населення. І це явище підтвердив жахливими картинами директор центру радіаційної медицини Володимир Бебешко.

Фрагмент четвертий

Пільги не паперові, а реальні

Проте грошей на оздоровлення і лікування «чорнобильців» катастрофічно не вистачає роками. Так, у 1997 році було виділено лише 69 відсотків від суми, передбаченої бюджетом, хоча і вона також не відповідала потребі. У 1998 році — відповідно на 55 відсотків. А ось у 1999 — вже на 88, минулого року — аж на 99,8 відсотка. І хоча фінансування чорнобильської програми торік значно поліпшилося, залишилася велика заборгованість за попередні роки. А найголовніше, десятки тисяч потерпілих не отримали належної медичної допомоги, не мали можливості оздоровитися. До речі, торік було оздоровлено 360 тисяч дорослих і дітей. А мають право на пільги 1 млн. 248 тисяч осіб!

Показник загального фінансування чорнобильської програми цього року може бути ще кращим. Але... Але коли потреба становить 9 мільярдів гривень, держбюджетом передбачено лише 1,9. То чи є підстави стверджувати, що потерпілі «чорнобильці» матимуть належний соціальний захист?

...Важко було Василеві Дурдинцю відповідати на запитання мешканців Іванкова, інших неселених пунктів цього й Поліського районів. Проте у своїх відповідях він наводив, зокрема, такі вражаючі цифри. Щоб забезпечити кожну норму чинного чорнобильського законодавства, щороку треба надавати з бюджету 8 мільярдів 900 мільйонів гривень. З них на соціальні виплати — 6,5 мільярда.

Тож постає потреба перегляду чорнобильського законодавства, прийнятого ще на початку 90-х років. Були тоді сподівання на цілковите й безумовне забезпечення фінансування чорнобильських програм. А тепер у МНС вважають: слід уважно переглянути всі пільги. Можливо, для якихось категорій окремі слід скасувати. Але залишити ті, що будуть фінансово забезпечені. Не на папері, а реально.

Підготовлену МНС нову концепцію захисту «чорнобильців» уряд вніс до Верховної Ради. Є потреба і в гармонізації чорнобильського законодавства України, Росії та Білорусі. Меморандум із цього питання між МНС України та Білорусі вже підписано. Триває переговорний процес з МНС Росії, а потім кожна з країн урядові пропозиції внесе законодавцям.

Фрагмент п'ятий

Після закриття станції не забути потерпілих

А поки що колегія МНС, самокритично оцінюючи підсумки роботи минулого року, затвердила розгорнуту програму пріоритетних завдань. Виходили з фінансових можливостей держави, побажань потерпілих, учасників засідання колегії. Принципова коректива — збільшення коштів на ліки і медичне забезпечення. Але багато хто з «чорнобильців» не отримає належного і цього року. А коли сповна? Відповісти на це запитання неможливо.

І останнє побажання-вимога потерпілих. Закриття ЧАЕС жодним чином не повинно позначитися на соціальному захистові тих, хто зазнав лиха від техногенної катастрофи, наслідки якої ще довго нагадуватимуть про себе. Як твердять медики — не на одному поколінні.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

На знімку: Василь Дурдинець під час зустрічі з мешканцями Іванкова.

Фото Анатолія ЛИСЕНКО.

Актуально

На варті доведеться стояти ще довго

Всеукраїнській організації «Союз Чорнобиль України» виповнилося 10 років

Нині ми кажемо: вплив чорнобильського опромінення зовні непомітний. А тоді, у перші дні й місяці після аварії, військовикам-ліквідаторам він давався взнаки. Висипи на тілі, нудота, головний біль, розлади шлунку, загальна слабкість, блювання та інші зовнішні й очевидні патології свідчили — надмірні дози радіації «діють». Військовиків з такими очевидними ознаками «лікували» військовими методами. Декотрих навіть трибуналом військового часу, який запровадили тоді в зоні відчуження. Вчених, котрі намагалися давати застережливі висновки, визнавали «антинауковцями». Їх змушували мовчати.

Державною протидією самочинним тлумаченням небайдужих учених і фахівців стали загальносоюзні циркуляри з грифами «секретно».

Так, своїм листом від 27.06.86 р. III Головне управління Мінохорони здоров'я СРСР вимагало посилити режим секретності під час виконання робіт з ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Не підлягали розголошенню всі відомості про саму аварію, про результати лікування, ступінь радіоактивного ураження ліквідаторів тощо. У свою чергу Центральна військово-медична комісія Міністерства оборони СРСР давала вказівки медичним комісіям військкоматів. Прояви гострих соматичних порушень, а також ознак загострення хронічних захворювань у ліквідаторів вони не повинні були ставити у причинний зв'язок із впливом іонізуючого випромінювання.

І ще така вимога. При складанні свідоцтв про захворювання осіб, які залучалися до робіт на ЧАЕС та не перенесли гострого променевого захворювання, не вказувати сумарні факти залучення до вказаних робіт та сумарну дозу опромінення.

Водночас, виходячи із «захисту державних інтересів», на всіх діючих тоді в СРСР АЕС забороняється створення будь-яких громадських організацій. Щоб не гуртувалися. Та зупинити прагнення ліквідаторів знати правду про аварію і домогтися належного захисту своїх прав на ЧАЕС не вдалося. У травні 1987 року на станції створено перше громадське об'єднання «Ветерани ліквідації аварії та її наслідків на ЧАЕС».

То був початок масового чорнобильського руху. Перша його іскра негайно розлетілася по всьому Союзу. Повсюдно створюються об'єднання «чорнобильців» на захист своїх соціальних прав. То там, то там відбуваються багатотисячні мітинги протестів проти нехтування владою інтересів потерпілих. Явище ставало масовим і некерованим. Йому потрібна була вуздечка, сильний керманич. Ним стає громадське об'єднання «Союз Чорнобиль» з центром у Москві. Та українські ліквідатори не погоджуються з цим. І в 1989 році конференція регіональних чорнобильських рухів засновує свою організацію із центром у Києві.

Перший з'їзд «Союзу Чорнобиль», що відбувся в Києві у липні 1990 року, попри шалену протидію, затверджує концепцію майбутнього Закону України «Про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». На виконання рішення цього з'їзду в листопаді 1990 року Перша установча конференція створює громадське об'єднання «Союз Чорнобиль України».

Чорнобильські рухи ще за радянських часів змушують владні структури зважати на них. На вимогу «чорнобильців» у березні 1990 року Рада Міністрів СРСР та Всесоюзна Центральна Рада профспілок приймають спільну Постанову «Про заходи щодо покращення медичного обслуговування та соціального забезпечення осіб, які брали участь у роботах по ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС». «Чорнобильці» змушені й далі домагатися розширення своїх прав і соціального захисту. І їх уже не зупинити.

«Союз Чорнобиль України» за десять років свого існування провів 75 різних акцій. Голос організованих «чорнобильців» переконливо і вимогливо лунає у Верховній Раді, в урядових будинках. У них, на жаль, є «робота» й нині, про що свідчить матеріал на цій сторінці.

...А на урочистостях з нагоди 10-ї річниці створення «Союзу Чорнобиль України» лунали привітання Президента України, Прем'єр-міністра, народних депутатів України, інших державних структур. Усі запевняли, що не забудуть потерпілих «чорнобильців». Нагороди активістів руху, пісні, музика — це свято. Хоча й зі сльозами на очах...

Чорнобильська катастрофа ще довго нагадуватиме про себе

Джентльмен і Удача

З-за лаштунків

Минулого тижня закінчено зйомки серіалу «День народження Буржуя»-2. Скоро він вийде на телеекрани. Отже, знову зустрінемося з улюбленими героями, в тім числі й з психіатром Костею, якого грає Володимир Горянський, актор Київського Лівобережного театру.

Цей актор останнім часом став помітно затребуваним не лише на сцені: знявся в ролі сумного Діда Мороза в новорічній телепрограмі «Мамаду», в популярній телерекламі. Це ніби й не дивно, адже Горянський має в очах публіки давно закріплений яскравий образ коміка, з таким образом можна не турбуватися про успіх. Але Горянський, як мало хто з наших комедійних талантів, дуже критично, навіть уїдливо, ставиться саме до «закріпленості» власного образу. Він не любить тиражувати удачу й ставиться до неї з джентльменською стриманістю. Тому, мабуть, ми не побачимо його в постійній ролі в «Мамаду», хоч таке запрошення він і отримав. Горянський унікальний тим, що завжди успішно розсуває рамки, які, здається, вже нема куди розсувати, та ніби й нема такої потреби, бо тебе й так люблять! Але він робить це, даруючи публіці, окрім звичного задоволення, ще й захват від неймовірності зробленого. Кожної його нової ролі чекаєш з азартом, бо знаєш, що Горянський перехитрить твої сподівання — але не знаєш, як саме він це зробить. Саме таке враження справляє його Варравін у «Смерті Тарєлкіна» (постановка Д. Богомазова, Лівобережний театр). Немарно цю роль і цю виставу висунуто щойно на здобуття «Київської пекторалі».

Ми зателефонували акторові, щоб дізнатися про новини. Він сміється: з'ясовується, найпомітнішою для широкої публіки стала його робота в рекламному ролику горілки «Старий друже». Відгуків стільки, ніби це не кількасекундний ролик, а повнометражний фільм. На вулицях Одеси навіть підхопили діалог (Старого друга зустрів?! — Так! Ні!). Ролик справді гарно зроблений і може розглядатися на рівні мистецького досягнення, а не обридлого телевізійного ширвжитку.

А Горянський продовжує дивувати несподіванками. Щойно він записав... вокальний цикл! Це пісні на слова Блока, музика Ігоря Мамушева. А в театрі на Лівому березі ми, можливо, невдовзі побачимо актора в нових роботах Юрія Одинокого (комедія «Театр») та Дмитра Богомазова (чия постановка мольєрівського «Пурсоньяка» запланована на березень під назвою «Забагато галасу в Парижі»). До речі, завтра Горянський грає в знаменитій «Мандрагорі», а 22 лютого —у пекторальній «Смерті Тарєлкіна».

Віталій ЖЕЖЕРА.

На знімку: актор Володимир Горянський.

Мистецтво жити

Нескромні поради

У написанні цих рядків є ризик. А що як завтра на Київ рушать натовпи прочан, дізнавшись про книгу нового месії? Провокативні ролі Юного Орла, Бетмена, Рікі Мартіна вже затісні для співучого ректора Михайла Поплавського. Тепер він купатиметься у славі «українського Карнегі» (визначення з прес-релізу). Книгу «Формула успіху» видано у кращих традиціях сучасної проповідницької літератури — такої, що її в метро роздають іноземні парубки в краватках. Дорогий друк, товстий папір, велика гарнітура шрифту — певне, щоб шість формул закарбувалися в серці навіки.

У книзі, яку помпезно презентували в одному столичному готелі, можна знайти чимало резонних порад. Справжня абетка для дітей та дорослих, шкода лише — картинок замало. Проте, як і більшість видань такого роду, це являє собою набір постулатів, десь колись читаних (ех, усе в цьому житті сказане до нас...). Достатньо бути елементарно знайомим із психолого-філософською думкою минулого. Та хай сховаються відомі мислителі! Тим, хто хоче з нічого стати всім, як зразок запропоновано особистий шлях Михайла Михайловича до успіху. Головне — не опиратися попсовості ситуації, в якій перебуваємо: «Життя — то велике шоу, режисером якого є людина» (М. Поплавський).

Язик не повертається затьмарювати нашого «Карнегі» іменами інших. До того ж вони нічого не розуміли в шоу. Он як, приміром, той англієць, який стверджував: «Рівень Учителя не оцінюється величиною натовпу, який він збирає».

Із формул-дороговказів привертають увагу дві: «Ректор і університет — єдине ціле». Слово «ректор» — угорі —оздоблене орлом у польоті і набране літерами великими. Слово «університет» — унизу — маленькими. Усе ставить на свої місця друга формула: «Скромність — найкоротший шлях до невідомості». З таким переконанням не страшний навіть комплекс Наполеона чи Кім Ір Сена. Звичайно, шкода невігласів, яким недоступне нове вчення. Особливо тих, кому ближчий німець, який вважав: «Ми вже недостатньо цінуємо себе, якщо розповідаємо про себе».

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Шоу

Повернення великого брейку

Перша хвиля популярності брейку «накрила» українців іще в середині 80-х років. Через кілька років повального захоплення інтерес до брейк-дансу вщух.

Та ненадовго. Вже кілька років, як танець знову став популярним серед української молоді. Так, лише в столиці нині є близько 20 школ брейк-дансу. На базі кожної з них створюється команда.

Дев'ять кращих із них після попереднього відбору брали участь у першому чемпіонаті Києва з брейк-дансу «Битва за Київ». Організатором дійства став творчий центр «Оріана», одним з напрямів роботи якого є розробка та проведення відкритих та закритих корпоративних заходів. За словами директора центру Катерини Лістрової, готуючи шоу-програму для однієї відомої компанії, ризикнули запросити брейкерів.

Організатори й не сподівалися, що людям різного віку так сподобається виступ неформальної епатажної молоді під незвичний музичний супровід. Тоді й виникла ідея проведення чемпіонату. Щоправда, цей соціальний проект не мав підтримки в державних структурах. Незважаючи на це, акція пройшла на «ура». Майже шість годин учасники стояли на головах, ходили на руках та крутилися по підлозі, немов вужі, демонструючи вміння не лише володіти своїм тілом, а й неабияку фізичну підготовку. Виступи деяких команд більше нагадували сценки з театральних спектаклів, аніж звичайні танці. На думку непрофесіонала, на перемогу заслуговували всі учасники. Проте журі, довго сперечаючися, визнало найкращими брейкерами столиці команду «Ruffneck Attack». Проте й інші залишилися задоволеними. І себе показали, і на інших подивилися.

Отже, можна сказати, що брейкерську «Битву за Київ» виграно.

Богдан ДОВНИЧ.

На знімку: завдяки брейкдансу на сцені оживали навіть мумії.

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

Диктатура моди

Час подбати про купальник

Це лише здається, що надворі — зима. Бо українські модельєри вже готові запропонувати нам вбрання для весняних променадів в літніх мандрів. Отже, і двох тижнів не мине після дня усіх закоханих, як на подіум галереї мистецтв «Лавра» впурхне сама Весна. Із Літом на додачу.

Принаймні організатори тижня українського прет-а-порте в «Сезонах моди: весна—літо-2001» пообіцяли показати надлегкі і надсучасні витівки вітчизняного «фешон»: від ділових костюмів до купальників і парео (це хусточка, що на пляжі замінює спідницю).

Хоча склад дизайнерів майже не змінився, у «Сезонах» візьмуть участь і нові імена. А от визнаного метра від моди й одного з незмінних організаторів акції Сергія Бизова в графіку показів не заявлено. На прес-конференції він повідомив журналістам, що віднині його будинок моди працюватиме виключно на західних модників. «Весну і літо в Європі ми вже показали й продали і тепер готуємося до наступної зими». Що поробиш? Жодних сумнівів, що «святе місце» українського прет-а-порте довго порожнім не буде. Можливо, чекати залишилося тільки найближчих «Сезонів»...

Юлія ПОТАПЕНКО.

На знімку: поки що актуальна зима-2001 з колекції Ольги Громової.

Фото УНІАН.

Про те, що було і буде

Музей Неможливого в Інтернеті

Музей театру, музики і кіно, що у Києво-Печерській лаврі, —справді музей Неможливого. Адже театр живе, доки йде спектакль — що ж лишається для вічності? А лишається чимало, як свідчать колекції, зібрані тут майже за 80 літ. Минулого тижня музей відкрив свою сторінку в Інтернеті. Це дозволить і прочитати про експонати, і побачити їх, і навіть почути (звучання давніх музінструментів, голос знаменитої Оксани Петрусенко). Це стало можливо завдяки підтримці фонду «Відродження». Оскільки проект некомерційний, даємо адресу сайту: www. museum. org. ua.

Браво, месьє Мусіяка!

Єдиним представником України серед 130 художників на досить популярній у Парижі виставці «Ренесанс» був кременчужанин Віктор Мусіяка. Із п'яти полотен нашого земляка найвищу оцінку (велику срібну медаль) отримала картина «Осінній вечір». У найближчих планах талановитого митця — участь у знаменитій паризькій «Каруселі Лувра» та персональна виставка в люксембурзькому центрі туризму —палаці Віанден.

Калюта: друге пришестя

Сьогодні в столичному Будинку кіно — прем'єра повнометражного документального фільму «Вілен Калюта. Реальність світла» (режисер Сергій Буковський, оператор Віктор Кабаченко). Картину про свого знаменитого колегу створила Гільдія кінооператорів України за сприяння телеканалу «1+1» та компанії М. Михалкова «Трите».

Фрески Михайлівського знов загубились?

Знамениті чотири фрески Михайлівського Золотоверхого собору, як відомо, недавно передані з Ермітажу до Києва. В урочистій суєті якось непевно було сказано, де саме вони перебуватимуть. І тепер сотні людей шукають їх по Києву — в історичному, археологічному та інших музеях. А фрески —там, де й мають бути: на третьому (музейному) поверсі дзвіниці Михайлівського собору. Людей тут не надто багато: когось насторожує ціна (п'ять гривень, для дітей — три), а хтось просто не знає, що фрески тут. «Але вони тут лише до 15 березня, — каже завідуюча музеєм Наталя Селівачова, — а потім знову «зникнуть» і з'являться аж у травні, в нашій новій експозиції».

Редактор номера Людмила КОХАНЕЦЬ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 120041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311030.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
Internet: http://uamedia.visti.net/golos